

שאל

אבירך וירגידך

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:29

יציאת השבת: 17:30

כ"ג טבת תשע"ג

גיליון מס' 99

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

עונג שבת

שבירת המיתוס

משה רבינו מעולם לא תבע מפרעה שיוציא לחופשי את עבדיו לחירות עולם. אלא משהו הרבה יותר צנוע. "ויאמרו אלקי העברים נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה לה' אלקינו פן יפגענו בדבר או בחרב"

כלומר, בסך הכול מדובר בשבוע חופש לצורך פולחן דתי.

למה? האם המטרה אינה לשחרר את ישראל לגמרי? האם לא על זה היה כל הרעש ולשם כך ניתנו עשר המכות?

שימו לב במשפט המפורסם למילה משמעותית אחת: "שלח את עמי ויעבדוני."

התורה מעריכה את החירות הפיזית אבל זהו רק שלב בדרך לחירות רוחנית. זו הסיבה שהתורה ממקדת את הויכוח בין משה לפרעה לא על השחרור הפיזי של ישראל ממצרים, אלא על החירות הרוחנית, כי זה בעצם העיקר. את זה גם פרעה מבין. הוא מוכן לסבול עשר מכות עליו ועל כל עמו רק בגלל דבר אחר - כדי למנוע מעמ"י לצאת ולעבוד את אלוקיהם למשך שבוע בלבד, אפילו אם יחזרו מיד אחרי כן למצרים.

כלי מחזיק ברכה

אמרו חז"ל: "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום." שלום הוא רק הכלי. אך מה היא הברכה? האם סבלנו אלפיים שנה בגלות כדי להידמות לגויים או שהגענו לכאן כדי להגשים את ייעודנו הרוחני ולהיות אור לגויים, והשלום הוא רק האמצעי לאפשר את הדבר העיקרי.

קל מאוד להתבלבל בין עיקר לטפל. לצאת ממצרים אבל להישאר עבד או להישאר עבד אבל להיות עם רוח חירות. יוני לביא-כיפה

1. לפי המדרש יש מספר שמות למשה. מדוע נבחר עבורו השם משה שנתנה לו בת פרעה?

כדי להראות שהתורה הינה תורת חסד כפי שבת פרעה עשתה "כי מן המים משיתיהו".

2. "ויברח משה מפני פרעה". ציין 4 אישים בתורה שעליהם מספר הכתוב שברחו.

לוט ואשתו מסדום, הגר מפני שרה, יעקב מעשו ולבן, ומשה מהנחש (ומפרעה).

3. "ויאמר ה' אל משה... מתו כל האנשים המבקשים את נפשך". מי האנשים?

דתן ואבירם שירדו מנכסיהם ועני חשוב כמת (רש"י).

4. צפורה אשת משה רכבה על חמור. ציין 2 נשים אחרות בתורה שרכבו על גמל. רבקה ורחל.

5. שנינו במדרש תנחומא: "3 מצאו זיוגם ליד הבאר: יצחק, יעקב ומשה".

מצא 5 דברים משותפים לרחל אשת יעקב, ולצפורה אשת משה. המשותף לשתייהן: רעו צאן אביהן, נישאו לבעלים שנמלטו ממולדתם, כל אחת ילדה 2 בנים, בעליהן רעו את צאן אביהן, שתיהן נקראו בשמות בעלי חיים.

6. כיצד נקראים בפרשתנו: א. מילדות? ב. מקום השקיית הצאן? ג. אבן קשה? א. חיות. ב. רהטים. ג. צור.

7. עיין ברש"י וענה מי היו המילדות ומה משמעות שמותיהן. שפרה = יוכבד, שמשפרת את התינוק. פועה = מרים, שפועה ומדברת לתינוק.

8. "ותשלח את אמתה". ציין 2 פירושים לכך? אמתה = א. שפחתה. ב. ידה.

9. על 2 נשים נאמר בתורה: "ותרא...כי טוב".

מי הנשים ומה ראו?

א. יוכבד: "ותרא אותו כי טוב" (על משה).
ב. חוה: "ותרא האשה כי טוב העץ".

10. באיזה גיל ילדה יוכבד את משה? (רש"י) 130 שנה.

11. על משה נאמר: "והנה ידו מצורעת כשלג". מי עוד בפרשתנו קיבל צרעת? (רש"י) רש"י על הפסוק: "וימת מלך מצרים". וימת = נצטרע כי מצורע נחשב כמת!

12. משה היה רועה צאן. ציין עוד אישים בתנ"ך שהיו רועי צאן? יעקב, דוד, עמוס הנביא.

13. "ויאמר לו יתרו לך לשלום". מה נלמד מכך? נלמדת ההלכה: "הנפרד מחברו יאמר לך לשלום ולא לך בשלום" כי לך בשלום אומרים לאדם מת! (סוף מסכת ברכות).

14. לפי המדרש, למי בפרשתנו היו: א. 10 שמות? ב. 7 שמות? א. משה. ב. יתרו.

15. אילו רמזים יש במילים: "ואלה שמות"? "שמות" ראשי תיבות של: א. שבת מילה ותפילין שכולם נקראו בשם: אות. ב. ואלה שמות = ר"ת: וחייב אדם לקרא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום.

16. אנו שובבים אך לא נערים פוחזים. מי אנחנו? שובבים = ר"ת של 6 פרשות השבוע: שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים. תקופה זו מסוגלת לחזרה בתשובה. ע"פ הפסוק: "שובו בנים"

המשך שאלות ותשובות

הרמוזים במילה סנה: ראשי תיבות = סיני, נבו, הור ההר.

18. "ויהי בדרך במלון ויפגשו ד". היכן עוד נזכר מלון בתורה? אצל אחי יוסף כשמצאו את הכסף בשקיהם. (בראשית מ"ב, כ"ז).

שובבים" (ירמיהו ג, 14) בשבועות אלו נוהגים לצום בכל יום חמישי.

17. מה רמוז במילים: "והסנה איננו אוכל"? לפי המדרש, עמוד האש היה סולל דרך לישראל במדבר ומיישר את ההרים חוץ מ-3 הרים

חידון באדיבות פרסומא אתר מידע לקהילה הדתית ברחובות

- "ואלה, שמות בני ישראל, הבאים, מצרימה" - מדוע חזר ומנאן אפילו שכבר מנאן בספר בראשית? (א, א רש"י)
- "ובני ישראל, פרו וישרצו" (א, ז) כיצד מפרש רש"י את המילה "וישרצו"?
- "ויקם מלך-חדש, על-מצרים" (א, ח) א. האם באמת קם מלך חדש? (רש"י) ב. ממה מפחד מלך מצרים? (א, י) ג. "וישימו עליו שרי מסים" (א, י"א) - מהו המס שצריכים בני ישראל "לשלם"? (רש"י)

www.pirsuma.com

חשלים את הפסוק

כה-אמר ה', אלקי ישראל, את-עמי, ויזוגו לי במדבר.

ויאמר, כי-אֶהְיֶה , וזה-לך האות, כי אנכי שלוחתי:

ויעבדו מצרים את-בני ישראל, .

ואמר, אעלה אתכם בעני מצרים, אל-ארץ הכנעני והזוהי, והאמרי והפריז והזווי

והיבוסים--אל-ארץ זבת זבל, .

זה-שמי לעלם, וזה זכרי לדר .

ותקרא שמו, , ותאמר, כי בן-הבנים משיתהו.

ותקוו צפורה , ותכרת את-ערכת בנה, ותגע, לרגליו ותאמר, כי זותן-דמים אתה לי.

ויאמר, אל-תקרב הלבם; של-נעליך, בעל כי המקום אשר אתה עומד עליו, ארמת-קדש הוא.

ותהר האשה, ותלד בן; ותרא אתו כי-טוב הוא, ותצפנהו שלשה .

כי ביד זזקה, ושלום, וביד זזקה, יגרשם .

השלימו את המילים החסרות בפסוק, חברו את האותיות הראשונות בכל מילה ותקבלו ביטוי הקשור לפרשה

זכות הלימוד בעלון מוקדשת במזל טוב
למיקה נינה בת מאיר זאב
לרפואתם המהירה והשלמה של
מינה בת נחמה, ליאב בן שגית

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל:

ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

הידעת?

מי הן שפרה ופועה?

במסכת סוטה דף יא עמ' ב מובא: "שפרה - זו יוכבד, ולמה נקרא שמה שפרה? שמשפרת את הולד. דבר אחר: שפרה - שפרו ורבו ישראל בימיה.

פועה - זו מרים, ולמה נקרא שמה פועה? שהיתה פועה (ומוציאה את הולד). דבר אחר: פועה - שהיתה פועה ברוח הקודש, ואומרת: עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל".

רש"י בפרשתנו מוסיף: "פועה - זו מרים שפועה ומדברת והוגה לולד כדרך הנשים

המפייסות תינוק הבוכה".

באותו עמוד בגמרא, מופיעה סברה נוספת:

ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות - נחלקו בזה רב ושמואל, אחד אמר: אשה ובה - יוכבד ומרים, ואחד אמר: כלה וחמותה - יוכבד ואלישבע (אשת אהרון).

הילקוט שמעוני סובר אחרת, וקובע ששפרה ופועה היו נשים מפורסמות שהתגיירו והשתייכו בכך לעמ"י.

(נוספות עליהן אסנת, צפורה, בת פרעה, רחב, רות ועל אשת חבר הקיני שגם הן התגיירו).

עוד לא
בא כבושם
הזה
בידות
תימן
בקרוב!
שולחן מלכים

אוצרות חכמי תימן על חומש שמות

ניתן לזכות בהנצחה בספר
ע"י תרומה חד פעמית

לפרטים וברורים 054-8401330